

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 24 lipca 1968 r.

w sprawie warunków i zasad udzielania odroczeń zasadniczej służby wojskowej oraz uznawania żołnierzy za jedynych żywicieli rodzin.

Na podstawie art. 28 ust. 3 i art. 78 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 44, poz. 220) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1.

Odróżnianie zasadniczej służby wojskowej ze względu na utrzymywanie rodziny.

§ 1. Odroczenia zasadniczej służby wojskowej ze względu na utrzymywanie rodziny udziela się poborowemu uznawanemu za jedyne go żywiciela swojej rodziny.

§ 2. 1. Za jedyne go żywiciela rodziny uznaje się poborowego, na którym wyłącznie spoczywa obowiązek utrzymywania członków rodziny albo obowiązek sprawowania opieki nad członkiem rodziny zaliczonym do I grupy inwalidów, jeżeli obowiązek ten rzeczywiście spełnia i nie ma innych członków rodziny, którzy mogliby go spełniać.

2. Członkami rodziny, których utrzymywanie uzasadnia uznanie poborowego za jedyne go żywiciela rodziny, są:

- 1) rodzice i dziadkowie poborowego,
- 2) żona i dzieci,
- 3) rodzeństwo.

3. Za członka rodziny w rozumieniu ust. 1 uważa się również osobę, która wychowywała i utrzymywała poborowego przez okres co najmniej 5 lat przed ukończeniem przez poborowego 18 roku życia.

4. Członkowie rodziny wymienieni w ust. 2 i 3 pozostają na utrzymaniu poborowego, jeżeli:

- 1) rodzice, dziadkowie, żona poborowego lub osoba określona w ust. 3:
  - a) są w wieku: mężczyzna — powyżej 60 lat, a kobieta — powyżej 55 lat i głównym źródłem ich utrzymania jest praca poborowego lub
  - b) wychowują co najmniej jedno z dzieci lub rodzeństwa poborowego w wieku do lat 8 i z tego względu nie mogą pracować zarobkowo;
- 2) dzieci własne, przysposobione i pasierbowie lub rodzeństwo oraz dzieci obce wzięte na wychowanie i utrzymanie:
  - a) nie mają ukończonych 16 lat życia lub
  - b) nie pracują zarobkowo i odbywają studia dzienne w szkole wyższej lub wyższej szkole zawodowej — do ukończenia 24 lat życia albo pobierają naukę w trybie stacjonarnym w szkole zawodowej (studium zawodowym) dla absolwentów średnich szkół ogólnokształcących — do ukończenia 22 lat życia, w innej szkole średniej — do ukończenia 20 lat życia lub w zasadniczej szkole zawodowej — do ukończenia 18 lat życia;
- 3) zostali zaliczeni do I lub II grupy inwalidów albo do III grupy inwalidów, jeżeli orzeczenie komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia zawiera przeciwskazania co do możliwości wykonywania dotychczasowego zatrudnienia.

5. O zaliczeniu członków rodziny poborowego do jednej z grup inwalidów orzeka komisja lekarska do spraw inwalidztwa i zatrudnienia stosownie do przepisów w sprawie orzekania o inwalidztwie osób nie będących pracownikami oraz osób nie ubiegających się o zaopatrzenie rentowe.

§ 3. Za jedyne go żywiciela rodziny można w uzasadnionych przypadkach uznać poborowego, od którego osobistej pracy zarobkowej zależy w przeważającej mierze utrzymanie członków jego rodziny określonych w § 2.

§ 4. 1. Za jedyne go żywiciela rodziny uznaje się również poborowego, który pracuje w gospodarstwie rolnym lub zakładzie rzemieślniczym stanowiącym główne źródło utrzymania członków jego rodziny (§ 2), jeżeli prowadzenie tego gospodarstwa lub zakładu jest zależne wyłącznie od pracy poborowego, a w szczególności, jeżeli:

- 1) w gospodarstwie rolnym lub zakładzie rzemieślniczym nie ma innej osoby zdolnej do pracy lub
- 2) zdolni do pracy członkowie rodziny mieszkają co najmniej od dwóch lat w innej miejscowości i ich powrót do pracy w gospodarstwie rolnym lub zakładzie rze-

mieślniczym rodziców nie jest wskazany ze względu na wykonywaną pracę w wyuczonym zawodzie lub we własnym gospodarstwie rolnym.

2. Nie można uznać poborowego za jedyne go żywiciela rodziny, jeżeli w gospodarstwie rolnym lub w zakładzie rzemieślniczym jest osoba zdolna do kierowania tym gospodarstwem lub zakładem, a istnieją możliwości prowadzenia tego gospodarstwa lub zakładu przy pomocy innych osób.

3. Za osoby niezdolne do kierowania gospodarstwem rolnym lub zakładem rzemieślniczym uważa się spośród członków rodziny poborowego:

- 1) dzieci i rodzeństwo do ukończenia 18 lat życia;
- 2) osoby w wieku: mężczyznę powyżej 65 lat, a kobietę powyżej 60 lat życia;
- 3) osoby ubezwłasnowolnione;
- 4) osoby zaliczone do I lub II grupy inwalidów, a także osobę zaliczoną do III grupy inwalidów, jeżeli jej inwalidztwo jest następstwem choroby psychicznej.

§ 5. Poborowy pracujący w gospodarstwie rolnym lub zakładzie rzemieślniczym może być również uznany za jedyne go żywiciela rodziny (§ 2), jeżeli w okresie jednego roku przed poborem gospodarstwo lub zakład uległy w znacznej mierze zniszczeniu z powodu klęski żywiołowej (pożar, powódź, huragan itp.).

§ 6. Odroczenia zasadniczej służby wojskowej można udzielić poborowemu, prowadzącemu własne gospodarstwo rolne nabyte w drodze dziedziczenia, jeżeli nie posiada on żadnych członków rodziny, którzy mogliby zająć się prowadzeniem tego gospodarstwa.

§ 7. 1. Podanie o odroczenie zasadniczej służby wojskowej ze względu na utrzymywanie rodziny może wnieść poborowy lub członek rodziny pozostający na jego utrzymaniu.

2. Podanie wnosi się na ustalonym formularzu do właściwego ze względu na miejsce pobytu stałego (zamieszkania) lub miejsce pobytu czasowego trwającego ponad 2 miesiące członka rodziny pozostającego na utrzymaniu poborowego:

- 1) biura gromadzkiej rady narodowej lub
- 2) właściwego do spraw ogólnoadministracyjnych organu prezydium rady narodowej osiedla, miejskiej rady narodowej w mieście nie stanowiącym powiatu lub dzielnicowej rady narodowej w mieście stanowiącym powiat albo
- 3) właściwego do spraw wewnętrznych organu prezydium miejskiej rady narodowej w mieście stanowiącym powiat lub dzielnicowej rady narodowej w mieście wyłączonego z województwa.

3. Podanie należy wnieść do organów określonych w ust. 2 pkt 1 lub 2 w terminie określonym przez właściwy do spraw wewnętrznych organ prezydium powiatowej (miejskiej w mieście stanowiącym powiat) rady narodowej, a do organu wymienionego w ust. 2 pkt 3 — w terminie określonym przez ten organ. Termin wniesienia podań podaje się do wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie.

4. Jeżeli warunki uzasadniające prawo do odroczenia powstały po upływie terminu określonego zgodnie z ust. 3 lub w okresie między dniem stawania do poboru a dniem powołania do służby, podanie o odroczenie należy złożyć w ciągu 14 dni od chwili powstania tych warunków.

§ 8. Do podania o odroczenie zasadniczej służby wojskowej ze względu na utrzymywanie rodziny powinny być załączone dokumenty stwierdzające okoliczności, które uzasadniają odroczenie, a w szczególności:

- 1) zaświadczenia z miejsc pracy, stwierdzające stanowiska i wysokości zarobków poborowego oraz członków jego rodziny za okres ostatnich 3 miesięcy, z uwzględnieniem wszystkich dodatków;

- 2) stwierdzenie właściwego do spraw finansowych organu prezydium rady narodowej, że poborowy lub członek jego rodziny nie jest podatnikiem podatku gruntowego lub dochodowego, a jeżeli jest podatnikiem — stwierdzenie wysokości rocznego przychodu szacunkowego ustalonego dla wymiaru podatku gruntowego z gospodarstwa rolnego lub wysokości podatku dochodowego;
- 3) zaświadczenie szkolne członka rodziny w wieku powyżej 16 lat życia, stwierdzające, czy korzysta z internatu i za jaką opłatą oraz czy otrzymuje stypendium i w jakiej wysokości, jeżeli uczęszcza do jednej ze szkół określonych w § 2 ust. 4 pkt 2 lit. b);
- 4) odcinek przekazu pieniężnego otrzymywanej emerytury lub renty za jeden z trzech ostatnich miesięcy, jeżeli członek rodziny pozostający na utrzymaniu poborowego pobiera takie świadczenia;
- 5) posiadane aktualne orzeczenie o zaliczeniu do jednej z grup inwalidów;
- 6) zaświadczenie Państwowego Zakładu Ubezpieczeń o rozmiarze oszacowanego zniszczenia gospodarstwa rolnego wskutek klęski żywiołowej;
- 7) postanowienie (odpis postanowienia) sądu o ubezwłasnowolnieniu członka rodziny.

§ 9. 1. Członkowie rodziny poborowego ubiegający się o zaliczenie do jednej z grup inwalidów są obowiązani przy wnoszeniu podania o odroczenie przedłożyć następujące dokumenty:

- 1) zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez zakład społeczny służby zdrowia;
- 2) opis warunków pracy sporządzony dla zatrudnionych w współdzielonych zakładach pracy przez te zakłady.

2. Opis warunków pracy dla członków rodziny poborowego pracujących w indywidualnych gospodarstwach rolnych lub w zakładach rzemieślniczych sporządza organ określony w § 7 ust. 2.

3. Dokumenty wymienione w ust. 1 przesyła do komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia właściwy do spraw wewnętrznych organ prezydium powiatowej (miejskiej w mieście stanowiącym powiat) rady narodowej po stwierdzeniu, że warunkiem uznania poborowego za jedynego żywiciela rodziny jest wydanie przez tę komisję orzeczenia o inwalidztwie członka jego rodziny.

4. Członek rodziny poborowego (ust. 1) powinien zgłosić się na badania przed komisją w terminie i miejscu określonym w wezwaniu tej komisji. Osoby posiadające dodatkową dokumentację lekarską (analizy, prześwietlenia, wyniki badań) są obowiązane przedstawić je komisji.

5. Komisja wydaje orzeczenie o zaliczeniu do jednej z grup inwalidów. W razie zaliczenia osoby badanej do III grupy inwalidów w orzeczeniu określa się przeciwwskazania co do możliwości wykonywania dotychczasowego zatrudnienia. Odpis orzeczenia komisja przesyła do organu, o którym mowa w ust. 3.

6. Jeżeli komisja nie postanowi inaczej, wydane przez nią orzeczenie ważne jest na okres jednego roku.

§ 10. 1. Po otrzymaniu podania o odroczenie zasadniczej służby wojskowej oraz po sprawdzeniu wszystkich okoliczności zawartych w podaniu i załączonych do niego dokumentach organ określony w § 7 ust. 2 wydaje opinię co do istnienia lub braku warunków uzasadniających uznanie poborowego za jedynego żywiciela rodziny.

2. Zaopiniowane podanie wraz z załączonymi dokumentami (ust. 1) organ określony w § 7 ust. 2 pkt 1 i 2 przesyła

do właściwego do spraw wewnętrznych organu prezydium powiatowej (miejskiej w mieście stanowiącym powiat) rady narodowej w terminie określonym przez ten organ.

§ 11. Przepisy §§ 1—10 stosuje się odpowiednio do żołnierzy zwolnionych z zasadniczej służby wojskowej bez przeniesienia do rezerwy, jeżeli w czasie przerwy w odbywaniu służby wojskowej powstaną warunki uzasadniające uznanie ich za jedynych żywicieli rodzin.

Rozdział 2.

Odraczanie zasadniczej służby wojskowej ze względu na odbywanie studiów lub pobieranie nauki.

§ 12. 1. Odroczeń zasadniczej służby wojskowej ze względu na odbywanie studiów lub pobieranie nauki udziela się poborowym będącym studentami (uczniami, słuchaczami):

- 1) szkół wyższych i wyższych szkół zawodowych;
- 2) państwowych szkół morskich;
- 3) państwowych szkół rybołówstwa morskiego;
- 4) szkół (studiów) zawodowych dla absolwentów średnich szkół ogólnokształcących;
- 5) studiów nauczycielskich, kulturalno-oświatowych i bibliotekarskich, państwowych kursów nauczycielskich, techników przemysłowo-pedagogicznych oraz studium dla wychowawców placówek wychowawczo-opiekuńczych specjalnych przy Państwowym Instytucie Pedagogiki Specjalnej w Warszawie;
- 6) liceów ogólnokształcących;
- 7) liceów pedagogicznych, zawodowych i techników zawodowych oraz państwowych szkół artystycznych II stopnia.

2. Odroczeń udziela się studentom (uczniom, słuchaczom) odbywającym studia (pobierającym naukę) systemem dziennym lub wieczorowym w trybie stacjonarnym.

3. Odroczeń udziela się:

- 1) studentom (uczniom) szkół wymienionych w ust. 1 pkt 1—3 — do ukończenia studiów (nauki);
- 2) uczniom liceów ogólnokształcących — na okres nauki w przedostatniej i ostatniej klasie;
- 3) uczniom (słuchaczom) szkół (studiów) wymienionych w ust. 1 pkt 4, 5 i 7 — do końca roku szkolnego, w którym kończą 22 lata życia, a jeżeli uczęszczają do ostatniej klasy — do końca roku szkolnego, w którym kończą 23 lata życia.

§ 13. Odroczeń zasadniczej służby wojskowej ze względu na odbywanie studiów lub pobieranie nauki nie udziela się jednak poborowym:

- 1) studentom zawieszonym w prawach studenta;
- 2) uczniom (słuchaczom) szkół prowadzonych przez organizacje i instytucje oraz osoby prawne i fizyczne na podstawie art. 39 ustawy z dnia 15 lipca 1961 r. o rozwoju systemu oświaty i wychowania (Dz. U. Nr 32, poz. 160), z wyjątkiem szkół prowadzonych przez organizacje zawodowe, spółdzielcze i młodzieżowe;
- 3) uczniom liceów ogólnokształcących powtarzającym rok nauki w przedostatniej klasie, z wyjątkiem uczniów, którzy do poboru stają po raz pierwszy albo powtarzają rok nauki z powodu choroby lub innych ważnych przyczyn stwierdzonych w zaświadczeniu szkoły.

§ 14. 1. Poborowy ubiegający się o odroczenie ze względu na odbywanie studiów (pobieranie nauki) jest obowiązany przedstawić zaświadczenie szkoły, stwierdzające odbywanie studiów (pobieranie nauki) w tej szkole.

2. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać:

- 1) pełną nazwę szkoły, w której student (słuchacz, uczeń) odbywa studia (pobiera naukę);
- 2) nazwisko i imię, imię ojca oraz datę i miejsce urodzenia studenta (słuchacza, ucznia);
- 3) adres w miejscu pobytu stałego (zamieszkania) studenta (słuchacza, ucznia), a w razie zameldowania na pobyt czasowy trwający ponad 2 miesiące poza miejscem pobytu stałego — również i ten adres;
- 4) określenie roku studiów, na którym student (słuchacz) odbywa studia (klasy, w której uczeń pobiera naukę) oraz czas trwania studiów (nauki) w szkole;
- 5) przyczyny powtarzania roku nauki (klasy), jeżeli słuchacz (uczeń) powtarza rok nauki (klasę) w tej samej lub innej szkole — ze wskazaniem powtarzanego roku (klasy) i nazwy szkoły;
- 6) określenie, czy student (słuchacz) korzysta z urlopu dziekańskiego (urlopu udzielonego przez dyrektora studium nauczycielskiego) i na jaki okres urlop ten został udzielony;
- 7) miejsce i datę wystawienia zaświadczenia, pieczęć urzędową szkoły oraz podpis dziekana wydziału szkoły wyższej lub dyrektora szkoły.

§ 15. 1. Poborowy, który po zakończeniu poboru, a przed powołaniem do zasadniczej służby wojskowej został przyjęty na studia (naukę) do jednej ze szkół określonych w § 12 ust. 1 pkt 4—7, jest obowiązany — w celu uzyskania odroczenia zasadniczej służby wojskowej — złożyć zaświadczenie określone w § 14 do właściwego do spraw wewnętrznych organu prezydium powiatowej (miejskiej w mieście stanowiącym powiat, dzielnicowej w mieście wyłączonym z województwa) rady narodowej.

2. W przypadkach określonych w ust. 1 zaświadczenie powinno być złożone w terminie 10 dni od rozpoczęcia roku szkolnego w danej szkole.

3. O złożeniu przez poborowego zaświadczenia organ określony w ust. 1 zawiadamia natychmiast powiatowy (miejski, dzielnicowy) sztab wojskowy oraz wyznacza poborowemu termin i miejsce stawienia się do najbliższego poboru.

§ 16. Komisja poborowa może odmówić udzielenia odroczenia ze względu na odbywanie studiów (pobieranie nauki) poborowemu, który bez uzasadnionych przyczyn nie stawiał się do poboru w określonym terminie i miejscu albo nie przedstawił zaświadczenia właściwej szkoły w dniu stawienia się do poboru lub w terminie ustalonym przez komisję poborową.

§ 17. 1. Szkoły, w których odbywają studia (pobierają naukę) poborowi korzystający z odroczenia ze względu na odbywanie studiów (pobieranie nauki), są obowiązane zawiadamiać w ciągu 7 dni właściwe powiatowe (miejskie, dzielnicowe) sztaby wojskowe o wygaśnięciu warunków (np. o przerwaniu studiów, nauki, zawieszeniu w prawach studenta) do dalszego korzystania przez poborowych z odroczenia zasadniczej służby wojskowej.

2. Odroczenia udzielone studentom (uczniom, słuchaczom) ostatnich lat studiów (nauki) wygasają z dniem ukończenia studiów (nauki).

§ 18. Przepisy §§ 12—17 stosuje się odpowiednio do żołnierzy zwolnionych z zasadniczej służby wojskowej bez przeniesienia do rezerwy, jeżeli w czasie przerwy w odbywaniu służby wojskowej zostali przyjęci na studia (naukę) do jednej ze szkół określonych w § 12.

Rozdział 3.

Uznawanie żołnierzy odbywających zasadniczą służbę wojskową za jedynych żywicieli rodzin.

§ 19. 1. Żołnierz odbywający zasadniczą służbę wojskową może być uznany za jedynego żywiciela rodziny, jeżeli istnieją warunki uzasadniające to uznanie.

2. W sprawach dotyczących uznania żołnierza za jedynego żywiciela rodziny stosuje się odpowiednio przepisy §§ 2—6 i 8—10.

§ 20. 1. Decyzję w sprawie uznania żołnierza za jedynego żywiciela rodziny wydaje właściwy do spraw wewnętrznych organ prezydium powiatowej (miejskiej w mieście stanowiącym powiat, dzielnicowej w mieście wyłączonym z województwa) rady narodowej, na której obszarze działania zamieszkują członkowie rodziny pozostający na utrzymaniu żołnierza.

2. Decyzja powinna zawierać prawne i faktyczne uzasadnienie.

§ 21. 1. Podanie o uznanie żołnierza za jedynego żywiciela rodziny może wnieść żołnierz lub członek rodziny pozostający na jego utrzymaniu.

2. Żołnierz wnosi podanie za pośrednictwem dowódcy jednostki wojskowej, w której odbywa służbę. Dowódca ten przesyła podanie żołnierza do organu określonego w § 7 ust. 2.

3. Podanie żołnierza nie podlega opiniowaniu przez jego przełożonych.

4. Członek rodziny żołnierza wnosi podanie na ustalonym formularzu do organu określonego w § 7 ust. 2.

5. Podanie żołnierza lub członka jego rodziny wniesione do niewłaściwego organu powinno być niezwłocznie przekazane właściwemu organowi.

§ 22. 1. Decyzję o uznaniu żołnierza za jedynego żywiciela rodziny organ określony w § 20 ust. 1 przesyła wraz z aktami sprawy do właściwego wojewódzkiego sztabu wojskowego lub sztabu wojskowego miasta wyłączonego z województwa. Na podstawie tej decyzji szef tego sztabu zarządza zwolnienie żołnierza z zasadniczej służby wojskowej bez przeniesienia do rezerwy. Otrzymane akta w tej sprawie zwraca właściwemu organowi (§ 20 ust. 1).

2. Jeżeli szef sztabu wojskowego (ust. 1) poweźmie zastrzeżenia co do prawidłowości decyzji o uznaniu żołnierza za jedynego żywiciela rodziny, przesyła decyzję wraz z aktami sprawy właściwemu do spraw wewnętrznych organowi prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy w trybie nadzoru, uzasadniając jednocześnie swoje zastrzeżenia.

§ 23. 1. Decyzję o nieuznaniu żołnierza za jedynego żywiciela rodziny przesyła się osobie, która wniosła podanie w tej sprawie. Jeżeli podanie wniósł żołnierz, decyzję tę przesyła się do dowódcy jednostki wojskowej, w której żołnierz odbywa służbę, w celu doręczenia mu jej za potwierdzeniem odbioru.

2. Od decyzji o nieuznaniu żołnierza za jedynego żywiciela rodziny służy odwołanie do właściwego do spraw wewnętrznych organu prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa). Odwołanie może być wniesione w ciągu 14 dni od daty doręczenia decyzji.

3. Odwołanie wnosi się na piśmie za pośrednictwem organu, który wydał decyzję. Organ ten może zmienić swoją decyzję bez przekazywania sprawy organowi wymienionemu w ust. 2, jeżeli odwołanie uzna w całości za słuszne.

4. Żołnierz wnosi odwołanie za pośrednictwem dowódcy jednostki wojskowej, w której odbywa służbę. Dowódca ten przesyła odwołanie żołnierza do organu, który wydał decyzję. Przepis § 21 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§ 24. 1. Właściwy do spraw wewnętrznych organ prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) może wskutek wniesionego odwołania utrzymać w mocy albo uchylić zaskarżoną decyzję.

2. W razie uchylenia decyzji organ określony w ust. 1 wydaje nową decyzję albo przekazuje sprawę organowi, który wydał poprzednią decyzję, do ponownego rozpatrzenia i wydania nowej decyzji.

3. Organ wymieniony w ust. 1 może w trybie nadzoru uchylić decyzję właściwego do spraw wewnętrznych organu prezydium powiatowej (miejskiej w mieście stanowiącym powiat, dzielnicowej w mieście wyłączonym z województwa) rady narodowej. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

4. Organ wymieniony w ust. 1 może również wskutek wniosku, o którym mowa w § 22 ust. 2, uchylić decyzję właściwego do spraw wewnętrznych organu prezydium rady narodowej określonej w ust. 3. W tym przypadku organ określony w ust. 1 wydaje nową decyzję.

5. W razie uchylenia decyzji o uznaniu żołnierza za jedynego żywiciela rodziny organ określony w ust. 1 zawiadamia o tym właściwy wojewódzki sztab wojskowy (sztab wojskowy miasta wyłączonego z województwa), a w razie utrzymania w mocy decyzji — zwraca ją temu sztabowi wraz z aktami sprawy w celu zarządzenia zwolnienia żołnierza z zasadniczej służby wojskowej oraz zwrotu akt właściwemu organowi.

6. Decyzja organu określonego w ust. 1 jest ostateczna.

§ 25. 1. Każda decyzja o uznaniu lub nieuznaniu żołnierza za jedynego żywiciela rodziny może być w każdym

czasie uchylona w trybie nadzoru przez Ministra Spraw Wewnętrznych, jeżeli została wydana z naruszeniem przepisów prawa.

2. W razie uchylenia decyzji przez Ministra Spraw Wewnętrznych organ, który ją wydał, rozpatruje sprawę ponownie i wydaje nową decyzję, którą przesyła Ministrowi Spraw Wewnętrznych, wojewódzkiemu sztabowi wojskowemu (sztabowi wojskowemu miasta wyłączonego z województwa) i osobom zainteresowanym.

Rozdział 4.

Przepisy końcowe.

§ 26. Szczegółowe czynności właściwych organów prezydiów rad narodowych w zakresie rozpatrywania, opiniowania i przesyłania podań o odroczenie poborowym zasadniczej służby wojskowej ze względu na utrzymywanie rodziny i podań o uznanie żołnierzy za jedynych żywicieli rodzin oraz czynności organów uprawnionych do sprawowania kontroli w tych sprawach określa Minister Spraw Wewnętrznych.

§ 27. Traci moc zarządzenie nr 30 Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 1964 r. w sprawie określenia szkół wyższych i szkół średnich, których studenci (uczniowie) uprawnieni są do korzystania z odroczenia zasadniczej służby wojskowej (Monitor Polski Nr 24, poz. 106).

§ 28. Wykonanie rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Ministrowi Obrony Narodowej oraz prezydiom rad narodowych.

§ 29. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*